

Metapropaganda ja metainfo

Riigikogu kinnitab peagi liitumise EL-i taasterahastuga. Tõenäoliselt vajutavad rohelist nuppu kõik parteid peale ühe, mis on väljendanud soovi liidust lahkuda. Imselt maailma, kus Wigla Show' järel tormati sajamargaseid müüma. Kuna partei lubab omalegi sama värvikaid etendusi, toome siin lühidalt igava tõe.

Euroopa ja põhimõtted

EL põhineb arusaamal, et liikmed ei soovi enam omavahel sõidida. Euroopa on ajalooliselt olnud verine manner, pikim teadaolev rahu kattub liiduga. Teiseks, üksi on Euroopa maad kääbused – Hiinas elab 2 korda rohkem inimesi kui Euroopas, Indias kah, Venemaa on mitme Euroopa suurune ala.

Liit on lahendus, mis lubab jääda omamoodi, aga tegutseda suurte seltsis blokina, mida ühendavad väärtused (demokraatia, õigusrõhk, koostöö ja vabadused) ning muidugi praktilised huvid. EL pole föderatsioon ega arene selleks. Föderatsioonis (näiteks USA) on keskvalitsusel sõjavägi ja maksuamet, politsei ja vanglad.

Euroopa ja solidaarsus

Koroonakriisi ajal on pea kõik riigid rakendanud Keynes'i majanduspoliitikat, kus avalik võim töötab majandustsükli vastu, leevendab kukkumist (kasvõi laenu), et headel aegadel reservid taastada. Eesti on teinud sama.

Kapitalituru loogika on aga äraspidine: hättasattunu laenukulu on kõrge. Kui keegi satub esmalt hätta ja soovib siis laenu, tõstab nähtamatu käsi keskmise sõrme. Laenu on odav, kui sul teda vaja pole.

Kui EL soovib harrastada Keynes'i poliitikat, vajab ta sekkumiseks raha. Trükipress on tabu, keskpang peab tagama euro usaldusväärse maailmas. Lahendus on laenu: ühiste garantiidega saab soodsalt laenu, et päästa hättajäänud riike ja anda tuge konkurentsivõime kasvu / kliimakriisi peatamise suunas. Ekslik on arvata, et Komisjon võib nüüd ise laenata: tegu on ühekordse volitusega.

Euroopa ja maksud

Poliitik H.P. on öelnud "Euroopa Liit ei või kehtestada maksu". Nii käib küsimusest mööda hiilimine. EL-i tulused kirjeldab Euroopa Parlamendi teabeleht "Liidu tulud". EL ei või makse kehtestada, aga liikmesriikide nõusolekul on liitu maksudest rahastatud 50 aastat:

Omvahendite klass	Allikas	Osakaal	Algus
Traditsioonilised	suhkrumaks, toll	10%	1970
Käibemaksu-põhised	protsent käibemaksust	10%	1979
Kogurahvatulu põhised	protsent GDP-st	70%	1988
Plastpakendijäätmete...	prügisse läinud massilt	4%	2021

Traditsioonilised omavahendid on maksud, millest osa läheb EL-i kassasse. Teabeleht ütleb: "traditsioonilised omavahendid koosnevad tollimaksudest, põllumajandussaaduste tollimaksudest ja suhkrumaksudest, mida on kogutud alates 1970. aastast". Mäletate veel ammu suhkru laovarude teemat? Just.

Käibemaksupõhised omavahendid hakkasid liidu eelarvesse laekuma 1979. aastal, kui liikmesmaade käibemaksusüsteemid ühtlustati.

Kogurahvatulu põhised omavahendid lepitakse kokku iga eelarvega, misjärel riigid maksavad kindla protsendi oma GDP-st, liidu investeeringud aga suunduvad rohkem vaesemate maade tasku. Tööjõud võib minna Eestist jõukamasse Soome, aga EL kompenseerib toetuste ja investeeringutega. Eelarveperioodil 2007–2013 olid Soome sissemaksed näiteks 0.24% kogurahvatulust, Eestil aga negatiivsed –3,3%. Nii ka taastepaketiga: Kesk- ja Ida-Euroopa maksab paketiist 11%, kasutab vahenditest aga 25%. Solidaarsus hoiab asju koos.

Plastpakendijäätmete põhised omavahendid pole pakendimaks ega haaku otse Eesti aktsiisiga. Tegu on liikmesriigi kohustusega tasuta liidu eelarvesse ringlusse võtmata jäänud plastpakendite massilt. Soodustust tehakse taaskord vaesematele maadele. Kuidas riik plasti maksustab ja kuivõrd püüab vähendada prügi, on riigi otsus. Üsna igav on ka omavahendite kaasamine ülemmääratõus: see tõuseb 0,2 protsendipunkti, tasemelt 1,2% tasemele 1,4%.

Seega, kui onu Henn ostab suhkrut, saadab ta raha energivolini Kadriale, algul suhkruga ja liisaks käibemaksuga. Kadri ülesanne on teadagi kujundada õiglase ülemineku programm, mis aitaks Virumaal kivipõletust lõpetada (kukermit on masendav energiakandja, söest 3 korda jõuetum, kuid mitte vähem saastav).

Era- ja riigifirmade rolliks jääb taotlema EL-i toetust, et rajada muuseas tuuleenergia ülejääkide kogumiseks pumphüdrojaamu (suurim võiks olla pankranniku serval). Leedul on edumaa, sest Kruonise PHEJ hakati plaanima juba 1970-ndatel Ignalina AEJ töö optimeerimiseks. Oleme kiired, muidu näeme tagatulesid.

Mõelda tuleks soojuslikult integreeritud vesinikutootmise ja metaneerimise tehasele (CO2 sisendiga mõnelt prügimäelt, puidupõletuse jaamast või muust tehasest). Tuumajaam on aeglane ja kallid investeering, mis pole tingimata halb, kuid maksab palju, jättes väga vähe eksimise ruumi. Virumaal peab avanema uut tööstust ammu enne tuumajaama osas otsustamist.

Politseiiriki on vilksamisi näinud eri seltskonnad eri ajal, mõned lähedalt. Pronksiöö järel, kui siseminister Pihi läks veidi hoogu, leidsid 12 seaduse muutmiseelnõu anarhistid. Taheti keelata rahumeelsed koosolekud põhiseaduse muutmiseks, anda üsna suvaliselt viibimiskeeldu, lubada üsna suvalist vahistamist, lühiajaliselt dokumenteerimata. Sooviti loobuda teavitamast, kui jälitustoiming on riivanud eraelu puutumatus. Loomulikult taheti keelata maskid. Et näha tulemati jäänud riigi nägu, kirjutage õiges kohas nõiasõnad:

"Politseiseaduse, jälitustegevuse seaduse, piirivalvuseaduse, avaliku koosoleku seaduse, poliitseiteenistuse seaduse, hädaolukorras valmisoleku seaduse, liikluseaduse, turvaseaduse, elektroonilise side seaduse, piirivalveteenistuse seaduse ja riigisaladuse ja salastatud välistea-be seaduse muutmise seadus"

Panime eelnõule kõikaid kodaratesse lehes, auditooriumis, tänaval ja netis. Sama tegi justiitsministeerium. Muudatuste pakett võeti tagasi, menetleti jupikaupa. Osa pääses läbi, sest ministeeriumidel on häbematu komme tilgutada tõrjutud muudatusi uuesti eelnõuks. Keegi ei suuda nendega pidevalt maadelda.

Politseiirigist napilt pääsenud, astusime plärtsuga jälgimisühiskonda katkist eurodirektiivi täites. Aastal 2007 sätestas liit, et riigid juurutavad sidevahendite meta-

info korje. Riigikogu juurutas selle eeskujulikult – aruteluta, vastuhäälteta, sidudes Elektroonilise Side Seaduse ühte Rahvatervise Seadusega, nagu ebaõnnestunud seadusloome puhul tavaks.

Tunnustuseks tuleb öelda, et **Euroopa Liit parandas oma vea: direktiiv tunnistati õigusvastaseks ja tühistati Euroopa Kohutus aastal 2014**. Kohus leidis vastuolu EL-i Põhiõiguste Hartaga ja eraelu puutumatus massilise riive. Paraku oli metainfo meie võimudele meeldima hakanud. **Eesti on ESS paragrahvi 111' tühistamast keeldunud juba 7 aastat**. Seadus on taas menetluseks lahiti, aga plaanitakse tühistada vaid paragrahvi 112', mis kohustab jälgimisest aru andma ja seda Komisjonile edastama. MKM kirjutab vastuses märgukirjadele, et põhiseadus ei keela. Õiguskantsler arvas seda tõesti, aga kohus pole kaalunud. EL-i Põhiõiguste Harta keelab, Euroopa Kohus keelab.

Siseministri nimi võib olla Anvelt või Helme, laul on sama: "vajame, võime, võtame – eest ära, tülikas kodanik". Helme ajal hakati lausa programidesse tagauksi tahtma. See on õnneks hobuse unenägu, sest tarkvaratootjad ja teenusepakujad ei plaani majandada saja riigi luurajate piiluauke.

Hiljuti oli Helme mures, et politseiiriki on õuel, eelnõu peale, mis objektiivselt mõõdetavas hädaolukorras lubab Terviseametil anda oma kehtivad õigused politseile ja tolle – kohutav – viia inimesi koju. Kui see on politseiiriki, on mul teile üks Linnahall müüa. Kus mees eile oli? Tarkvarasse tagauksi puurimas – ja polnud politseiiriki. **Kas mõni päris poliitik astuks palun sammu edasi?**

Mis on õigusvastaselt alanud, peab kohe lõppema. Äärmisel juhul sätestame, mis kriis takistab, kuidas selle lõpp ära tuntakse? Senikaua, lühendame hoiuaega, piirame andmeliike, krüptime info kogumishetkel kohtu avalikule võtmele, krüptitud info hoiustame muus asutuses, et võti ja teave poleks samas kohas.

Hetkel annab metainfo väljastamise lube välja prokuratuur, aidavõti on hiire käes. Õiges protsessis prokuratuur taotleb, info erapooletu hoidja (näiteks TTJA) väljastab ning kohus desifreerib. **Kui üldse kogutakse.**

Metakatastroof

Mõnikord tuleb maalida tont, et inimesed taipaks. Nüüd on aasta 2030 ning kodukant on ohus. Aastal 2028 langesid meie naabrid – algul Venemaa (kavalusega) ja siis Läti (jõuga) anarho-fašistliku Veišnooria Režiimi alla.

Meie esmane kaitseliin on kolm säästuässa, kes odavteenust pakudes metainfo baasi täidavad: Tele2, Elisa ja Telia. Veišnooria luure vastu on nad sama tõhusad kui padjasõdalane Tšingiš-khaani hordi vastu. Häkkerite ja agentide sujuvas koostöös võetakse Eesti teabest koopia ja luuakse ka püsiligipäas.

Kätte saadakse isikustatud andmed, juurde kaardistatakse suhtevõrk. Avaandmeid pruukides klassifitseeritakse isikud poliitikuteks, ametnikeks, diplomaatideks, sõjaväelasteks, politseinikeks... kapo ja teabeameti töötajad traalatakse välja positsioneerimisega. Sihtmärkide sekka maanduvad ka päästjad, arstid, ajakirjanikud, elektrivõrgu, side ja kütusega tegelev rahvas. Sõjaväelaste käikude põhjal tuvastatakse varude asukohad. Kirsiks tõdil kopeeritakse Eesti passifotod ja sõrmejäljed, sest Veišnooria eripoliitteil NOMO on näotuvastusega kiivrikaamerad ja sõrmejälje skannerid, millega sihtmärgi jälg tänaval üles võtta.

Murdmata jääb ainult üks andmekogu: riigist vanema Tartu Ülikooli geenivaramu kopeeritakse, kuid teavet isikustada ei suudeta. Lõpuks Veišnooria ründab ja esimesel ööl teevad eriuksused kolleda töö. Eesti Vabariigil lüüakse pea otsast oma mõõgaga. Nagu Tolkieni jutus pole kääbikul tark mängida Sauroni sõrmusega, pole ka Eestil vaja totaalset ülevaadet kõige liikumisest. Kuni vabariik jääb endaks, piirab ta endal teabe kasutamist. Mõni teine kasutaks kohe, võib-olla kasutabki juba? **Kasu totaalsest jälitusteabest on selgelt suurim ebaetiilisele osapoolle, kes ei piira end reeglitega.**

Kui tahame Eesti inimesi kaitsta, tuleb kaitsta ka nende privaatsust. Kui lugeja on juhtumisi Riigikogu liige, ootame eelnõu teisel lugemisel tegusid.